واکنش سریع هنگام وقوع زلزله می‌تواند شما را از جراحات احتمالی محافظت کند. حداقل دوبار در سال پناه‌گیری را تمرین کنید.

پرتره

سلطان راک‌اندرول

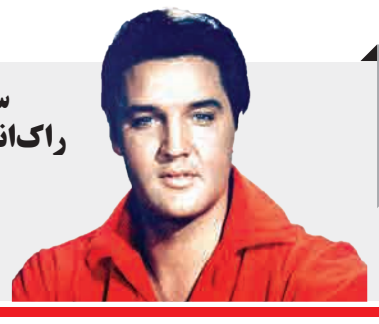

۸۴سال پیش در چنین روزی برابر با هشتم ژانویه ۱۹۳۵ میلادی، الویس پریسلی، خواننده آمریکایی و یکی از مشهورترین شخصیت‌های موسیقی آمریکا در قرن بیستم به دنیا آمد. پریسلی با فروش بیش از یک میلیارد نسخه از آثارش، پرفروش‌ترین و موفق‌ترین خواننده تاریخ موسیقی به شمار می‌رود. او در دوران شکوفایی موسیقی سبک «راک‌اند رول» به‌ویژه در نیمه دوم دهه ۱۹۵۰ بر آن حکمرانی می‌کرد، چنانکه به «سلطان راک‌اند رول» مشهور شد. الویس پریسلی در شانزدهم آگوست ۱۹۷۷ در شهر ممفیس بر اثر حمله قلبی درگذشت. هر ساله فستیوالی با حضور اشخاصی که بیشترین شباهت را به الویس دارند در این شـــهر برگزار می‌شود و طرفداران این اسطوره موسیقی راک‌اند رول برای گرامیداشت یاد و خاطره او گرد هم می‌آیند.

تذکره

دوست فرانسوی صدام

در دوران جنگ تحمیلی عراق علیه ایـــران، باعث و بانی شـــعار مرگ بر فرانسه که طی برگزاری نمازهای جمعـــه، صبحـــگاه مـــدارس و مناسبت‌های مختلف، در تکبیرها بر زبان مردم و مســـئولان می‌آمد به نوعی فرانسوا میتران رئیس‌جمهوری وقت این کشور بود. نقش موثر و شـــیطانی میتران در حمایت از ماشین جنگی صدام و رژیم بعث در جنگ با ایران قابل کتمان نیست و در دوره‌ای که حتی آمریکایی‌ها به‌عنوان دشمن قسم خورده انقلاب اسلامی حفظ ظاهر می‌کردند و از ارایه کمک نظامی مســـتقیم به عراق طفره می‌رفتند، میتران فروش جنگنده‌های فرانســـوی میـــراژ به عراق را در دولت خود به تصویب رســـاند. او حتی به این میزان از پشتیبانی هم قناعت نکرد و ۵ فروند هواپیمای پیشرفته «ســـوپراتاندارد» که بعدا از آنها برای حمله به کشتی‌های ایرانی استفاده شد را نیز در اختیار بغداد گذاشت، هرچند که جنگنده‌ها و خلبانان شـــجاع ایرانی دو فروند از این ۵ هواپیمای سوپراتاندارد قرضی را به قعر آب‌های خلیج‌فارس فرستادند. فرانسوا میتران، بیست‌ویکمین رئیس‌جمهوری فرانسه از حزب سوسیالیست، ۲۳ســـال پیش در چنین روزی (۸ ژانویه ۱۹۹۶) در پاریس درگذشت.

فوکوس

دیدار ریچارد نیکسون و چوئن لای، در حاشیه سفر رئیس‌جمهوری ایالات‌متحده به جمهوری خلق چین - ۱۹۷۲

۴۳ سال پیش در چنین روزی، برابر ۸ ژانویه ۱۹۷۶ میلادی، چوئن لای نخستین نخست‌وزیر جمهوری خلق چین در ۷۷ سالگی درگذشت. چوئن لای با سیاست‌های معتدل خود چهره‌ای نوین از چین را به جهان عرضه کرد. او پایه‌گذار ارتباط با ایالات‌متحده آمریکا بعد از ۲۵ سال قطع رابطه بود که این مهم با سفر ریچارد نیکسون به پکن در سال ۱۹۷۲ میلادی تحقق یافت.

فرجام

موش‌ها و آقای گالیله!

در دهه ۶۰ خورشـــیدی که دوران اوج پخش انیمیشـــن‌های ژاپنی از تلویزیـــون ایران بـــود، در یکی از برنامه‌هـــای کـــودک شـــبکه یک سیما انیمیشـــنی به نمایش درآمد که بـــه زندگی گالیلئو گالیله دانشمند و ستاره‌شناس شهیر ایتالیایی می‌پرداخت. در این انیمیشن تلاش‌های گالیله در عرصه علم نجوم از منظر چند موش خانگی که به نوعی همدم تنهایی‌های گالیله‌اند به نمایش گذاشته شده بود. در یکی از مهمترین صحنه‌های این انیمیشـــن وقتی که گالیله مجبور می‌شود در پیشگاه دادگاه تفتیش عقاید کلیسای قرون وسطی، برای فرار از سوزانده شدن در آتش ادعای خود در خصوص چرخش زمین به دور خورشـــید را پس بگیرد، یکی از موش‌ها به گالیله نزدیک شده و می‌شنود که او زیر لب جوری که فقط خـــودش و خدای خودش بشنوند همچنان بر چرخش زمین به دور خورشید تأکید دارد. در آن سال‌ها با همین انیمیشـــن ژاپنی بود که ما کودکان دهه ۶۰ با گالیله و کشـــف بزرگ او آشنا شدیم و دیدن صحنه مربوط به ســـوزانده شـــدن کتاب‌هایش متأثرمان کرد. این دانشـــمند بزرگ ۳۷۷سال پیش در چنین روزی (۸ژانویه ۱۶۴۲) در توسکانی درگذشت.

دژاوو

تایوان، ترامپ و چین! معادله‌ای جدید در شرق آسیا

«تایوان عاقبت به چین می‌پیوندد و باید بپیوندد»! این آخرین اظهارنظر شی جین‌پینگ رئیس‌جمهوری چین در خصوص جزیره تایوان است. در عصری که به نظر می‌رسد همه دعواهای ناشی از ادعاهای ارضی در دنیا تنها محدود به خاورمیانه و حوالی آن شده است، بحران دریای جنوبی چین برای مدت زمانی نزدیک به ۷ دهه قابلیت خـــود را برای کلیدزدن یک رویارویی بزرگ بین دو ابرقـــدرت اقتصادی فعلی جهان یعنی چین و ایالات متحده بارها ثابت کرده است. در روزهای پایانی سال ۲۰۱۸، لفاظی‌های پکن بر علیه تایپه و هشـــدارهای غلیظ چین مبنی بر عدم پذیرش تایوان به‌عنوان یک کشور مستقل حتی به قیمت شعله‌ورشدن یک جنگ همه‌جانبه، بار دیگر توجه جهانیان را متوجه بحران ۷۰ ساله دریای جنوبی چین کرد.

«چین ملی» یا «جمهوری خلق»؟!

تایـــوان را پرتغالی‌ها در اواخر قرن ۱۵ میلادی کشـــف کردند و نام آن را «فُرمُز» به معنای زیبا گذاشتند. این جزیره ۳۶ هزار کیلومتر مربعی در قرن شانزدهم میلادی چندبار بین پرتغالی‌ها، هلندی‌ها و اسپانیایی‌ها دست به دســـت شـــد تا این که در اواخر قرن ۱۸ در اختیار ژاپنی‌ها قرار گرفت. با پایان جنگ جهانی دوم و رانده‌شدن ژاپن از کلیه متصرفات خود در شرق آسیا، تایوان مجددا تحت حاکمیت کشور مادر قرار گرفت اما این تازه اول ماجرا بود. آغاز انقلاب کمونیستی در چین، موجب رقم‌خوردن یک جنگ داخلی مهیب بین طرفداران حزب کمونیست به رهبری مائو و هواخواهان حزب کومینتانگ (ملی‌گراهای چین) به رهبری چیانگ کای‌شـــک شد. کمونیســـت‌ها که با وعده اصلاحات ارضی توانســـته بودند دل بسیاری از

دهقانان چینی را با خود همراه ســـازند، با توجه به عِده و عُده پرشمار خود توانستند آهسته و پیوسته کل چین را زیر سیطره خَود درآورند. این میان طرفداران حزب کومینتانگ با عقب‌نشینی‌های پی‌درپی عاقبت به تایوان یعنی تنها ملجا خود پناه برده و در ســـال ۱۹۴۹ دولت «چین ملی» را در بزرگترین جزیره چین تشکیل دادند.

آینده تایوان در دستان ترامپ!؟

تایوان با اعمال نفوذ قدرت‌های جهانی خصوصا ایالات متحده تا ســـال ۱۹۷۱ به‌عنوان تنها دولت قانونی چینی موجود در جهان کرسی چین را در سازمان ملل متحد در اختیار داشت، اما در این سال جمهوری خلق چین موفق شد کرسی خود را در این ســـازمان پس گرفته و تایوان را از سازمان ملل متحد اخراج کند. چین که در سال‌های پایانی قرن بیستم موفق شد حاکمیت هنگ‌کنگ و ماکائو را به سرزمین اصلی برگرداند، تاکنون در اجرای مهمترین ماموریت خود یعنی سیطره بر تایوان ناموفق بوده است. از آن‌سو سران تایوان نیز همه پیشنهادهای پکن که مهمترین آن اجرای سیستم یک سرزمین و دو دولت بوده را با تمام قوا رد کرده و همچنان خود را وارث قانونی حکومت چین می‌دانند. این اعتمادبه‌نفس سران تایوان اگرچه در شرایط کنونی جهان فانتزی به نظر می‌رسد اما تا امروز مستحضر به حمایت‌های سیاسی و نظامی آمریکا بوده است، اما آیا در دوره ترامپ نیز تایپه می‌تواند روی حمایت‌های بی‌شائبه واشنگتن حساب کند؟ ترامپی که تاکنون ثابت کرده برای تحصیل سود بیشتر از وجه المصالحه قراردادن هیچ چیز ابایی ندارد!

معما

زوال میراث آقامحمدخان

امروز مصادف اســـت با یکصد و دوازدهمین ســـالروز درگذشـــت مظفرالدین‌شـــاه، چهارمین پســـر ناصرالدین‌شـــاه و پنجمین شاه از دودمان قاجار که در ۱۸ دی‌ماه ۱۲۸۵ خورشـــیدی در بستر بیماری درگذشت. از مرگ مظفرالدین‌شـــاه تا انقراض سلسله قاجار در سال ۱۳۰۴ خورشیدی ۱۹ سال به طول انجامید و به نوعی او را باید آخرین شاه مقتدر این سلســـله محســـوب کرد که با مرگش صفیر نابودی و برچینش قاجاریـــان به صدا درآمـــد. درطول ۱۳۰ســـال حکمرانی دودمان قاجار بر ایران، جزو دوره ســـلطنت ۳ســـاله سرسلســـله این خاندان یعنی آقامحمدخان، باقی آن ملغمه‌ای بود از ناکامی، حرمان، شکست و تحقیر که شـــاه‌بیت آن با ازدســـت‌رفتن ۱۷ شهر قفقاز در زمان سلطنت فتحعلی‌شاه برادرزاده و جانشین آقامحمدخان سروده شد.

قتل نادر، آغاز گردنکشی و ملوک‌الطوایفی

قاجارها طایفه‌ای از ترک‌ها بودند در اســـترآباد (گـــرگان کنونی) که بزرگان‌شـــان از ابتدا در دم و دســـتگاه دولت صفوی دارای منصب بودند. فتحعلی‌خان قاجار، پدربزرگ آقـــا محمدخان و رئیس طایفه اشـــاقه‌باش، در دربار شاه‌تهماسب دوم صاحب ســـمت بود و بعد از او پسرش محمدحسن‌خان اشـــاقه‌باش به ریاست ایل قاجار رسید. قتل نادرشاه افشـــار در قوچان، ایران را بعد از یک دوره طولانی ثبات وارد عصر هرج‌ومرج کرد. در این دوره تاریخـــی حکمرانان محلی از جمله محمدحسن‌خان قاجار به پشتوانه پول و نفوذ قبیله‌ای دست به تجهیز قشـــون زدند، اما طلوع ســـتاره کریم‌خان زند خیلی زود گردنکشان مختلف را بر ســـر جای خود نشـــاند که پدر آقامحمدخان نیز از جمله آنان بود و ســـر خود را در راه به دســـت آوردن تاج پادشاهی ایران از دست داد. بعد از مرگ محمدحسن‌خان، فرزند ارشد او آقامحمدخان عَلَم طغیان برداشـــت اما او نیز خیلی زود به دست کریم‌خان منکوب شـــد و تنها عاملی که مانع از قتلش به دست وکیل‌الرعایا شد، اختگی او بود.

به قیمت هرات و ۲۵۰هزار کیلومتر مربع!

بعد از مرگ کریم‌خان، آقامحمدخـــان که به نوعی از نزدیکان دربار زند به شمار می‌رفت، به استرآباد رفت و قبل از آن‌که طوایف مختلف و جانشـــینان کریم‌خان فکری برای جانشینی او بکنند، ارتشی فراهم آورد. او با توجه به هوش ذاتـــی و ذهن فعال خود در اندک مدتی همه مدعیان تاج و تخت ایران را بر ســـر جای خود نشاند و در سال ۱۱۷۵ خورشـــیدی در تهران تاجگذاری کرد. آقامحمدخـــان را به‌واقع باید باکفایت‌ترین شاه دودمان قاجار به شـــمار آورد که ضمن برانداختن ملوک‌الطوایفی، دشمنان خارجی ازجمله روســـیه و عثمانی را نیز بر سر جای خود نشاند، اما قتل آقامحمدخان در شهر شوشی (جمهوری آذربایجان کنونی) که بر تخت‌نشســـتن برادرزاده‌اش را در پی داشت، هرچه او رشـــته بود را پنبه کرد. حاصل سلطنت ۳۶ساله فتحعلی‌شاه ازدســـت‌رفتن ۲۵۰هزار کیلومترمربع از اراضی ایـــران در قفقاز بود، هرچند که رَویه شوم ازدست‌دادن خاک در دوران قاجارها به سلطنت فتحعلی‌شاه محدود نشد و شـــهر هرات را نیز سال‌ها بعد پشت دوم او ناصرالدین‌شاه به باد فنا داد.

جدول شماره ۱۵۹۱

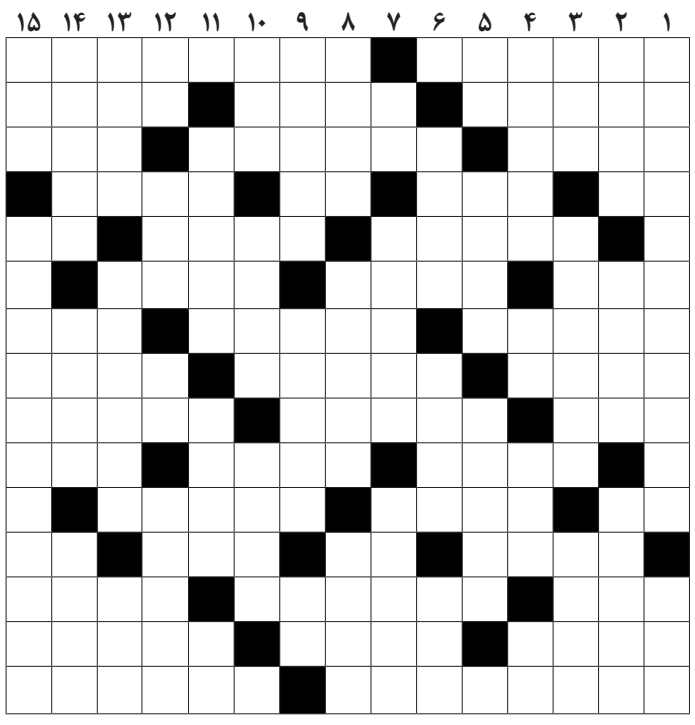

افقی

۱- گفت‌وشنید- کارخانه اسلحه‌سازی
۲- تاخـــت و تـــاز- نـــام بازیکـــن عراقی پرسپولیس- شیرینی شاخه‌ای
۳- ترسناک- زشت و مبتذل- شتر بارکش
۴- کنار و پهلو- نارس- مســـاوی- شهری در استان زنجان
۵- مقابل مادون- سیم و کابل- دختر لری
۶- حرف اســـتثنا- با کوچکترین صدایی می‌شکند- وطن
۷- ســـگ فضانورد- ورزش گوی و اسب- خمیازه
۸- نام روز اول است از هر ماه شمسی- از سازهای بادی- نوعی چرم
۹- چـــاه جهنم- وســـیله طراحـــی زاویه قائمه- برنده نوبل ادبی درسال ۱۹۴۸
۱۰- ســـرمربی تیـــم لیورپـــول انگلیس- گیاهی همیشـــه سبز و شـــاداب- کشتی جنگی
۱۱- اراده- دلبر- آش برنج
۱۲- توانا- تکرار حرفی- علامت اختصاری سازمان هواشناسی بین‌المللی- خاشاک
۱۳- دشـــتی در ایران- ورزشگاه یوونتوس ایتالیا- مالیخولیا
۱۴- آبگینه- واحد ۲۸ گرمی- قنات
۱۵- رمـــان هرمان ملویل- ســـرباز نیروی دریایی

عمودی

۱- ناشناخته و بدون نام و نشان- شیر
۲- ســـبد میوه- خروس جنگی- موضوع مورد بحث
۳- شیمی کربن- دارایی- کوره آجرپزی
۴- لاله گوش- بوی پشـــم سوخته- سخن زیر لبی از خشم- معبرخون
۵- خـــودم- افســـونگر- مـــاده موجود در بنزین
۶- پادشـــاهان- کودک تازه‌به‌راه‌افتاده- خودستایی
۷- کافی- خبوشـــان امروزی- آوازی است که در آخر افشاری نواخته می‌شود
۸- شناعت- بازداشت- کشور گل اروپا
۹- دالان- دستگاهی در بدن- بنابراین
۱۰- ارزش و شـــأن- سرشـــماری- اشعه فرابنفش
۱۱- شهر عبا- شرم- کوچک
۱۲- انبار زیرکشـــتی- گوسفندزاده- برج کج- میزبان بازی‌های آسیایی ۲۰۰۲
۱۳- سفیه- روشندل- پشت سر
۱۴- جنـــگ و نبـــرد- پایتخـــت فیجی- پادشاه
۱۵- بی‌احترامی- تیم سرخ‌پوش تبریزی

حل جدول شماره ۱۵۹۰

	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱	پ	و	س	ن	ی	و	ه	ر	ز	گ	و	ی	ن	■	ا
۲	ا	■	گ	ی	و	■	ا	س	ن	و	ک	ر	■	ق	س
۳	ن	ه	■	ش	ی	و	■	ا	ب	ه	ر	■	ش	ا	ت
۴	د	م	ا	■	و	ا	م	■	و	ر	■	ه	ی	ل	ا
۵	ر	ا	ف	ت	■	س	ا	ب	ر	■	ا	ل	و	ب	ل
۶	و	■	ه	ر	ا	■	ه	ا	■	ا	ذ	ا	ن	■	ی
۷	ل	ا	■	ش	ف	ا	■	ل	ا	چ	ر	م	■	گ	ن
۸	■	پ	ر	■	ش	ه	ر	س	ت	ا	ن	■	ش	ر	■
۹	ف	ن	■	ه	ا	ل	ی	ت	■	ن	و	س	■	د	ا
۱۰	ا	■	ه	ا	ن	ی	■	ی	م	■	ش	ک	ن	■	ف
۱۱	ی	و	م	ی	ه	■	ش	ک	س	ت	■	ه	و	ا	ر
۱۲	ن	ا	ز	ل	■	ش	و	■	ی	و	ت	■	ک	د	و
۱۳	و	ر	ن	■	گ	ا	ر	د	■	ر	ا	غ	■	م	خ
۱۴	ر	د	■	ا	ن	ی	ب	ا	ل	■	ت	ر	ب	■	ت
۱۵	■	ب	ی	گ	د	ا	ر	ب	ه	ا	ب	ز	د	ن	■